

Aarhus byråds journalsager (J. Nr. 533-1917)

Originalt emne

Skole- og Undervisningsvæsen

Skole- og Undervisningsvæsen/Skoletandklinik

Indholdsfortegnelse

- 1) [Byrådsmødet den 17. januar 1918](#)
- 2) [Byrådsmødet den 31. januar 1918](#)

Uddrag fra byrådsmødet den 17. januar 1918 - side 1

[Til første side](#)

[Klik her for at åbne den oprindelige kilde](#)

(J. Nr. 533-1917)

Til en Plads som Tandlægeassistent ved Skoletandklinikken var af Skoleudvalget indstillet følgende:

Tandlæge Block Jørgensen.

Tandlæge Frk. A. Møller.

Jakob Jensen meddelte, at det var blevet nødvendigt at oprette endnu en Assistentplads, og at Udvalget havde opslaaet Pladsen ledig. Der havde meldt sig fire Ansøgere, men der kunde kun være Tale om Block Jørgensen og Frk. Møller, som var indstillet sideordnet. Taleren vilde anbefale, at man valgte Frk. Møller, som tidligere havde været indstillet som Nr. 1 uden dog at faa Ansættelse.

Brammer oplyste, at Block Jørgensen, som nød meget stor Anseelse og havde mange Tillidshverv blandt Tandlægerne, havde til Hensigt helt at hellige sig

Skoletandlægevirksomheden. Taleren havde tidligere paatalt det uheldige i, at der udelukkende blev ansat Kvinder, og han vilde protestere imod, at man gik videre ad den Vej. Det var rigtigt at give Kvinder samme Adgang som Mænd, men urigtigt at give dem Fortrinsret. Efter hvad Taleren havde erfaret, var Skoletandklinikken i betydelig Nedgang. Om det skyldtes, at der udelukkende var Kvinder ved den, skulde han ikke sige, men naar man ved Tandklinikken kun vilde ansætte Kvinder, forstod han ikke, hvorfor man ikke ogsaa udelukkende ansatte Lærerinder ved Skolerne.

N. Joh. Laursen udtalte, at der ikke forelaa nogen egentlig Indstilling fra Udvalget, men at dette overlod Afgørelsen til Byraadet. Taleren havde i Udvalget tilbudt Hr. Jakob Jensen at gaa med til en Indstilling, hvorpaa Bloch Jørgensen var sat som Nr. 1. Taleren vilde anbefale Block Jørgensen, som han ansaa for den bedst kvalificerede, og som Tandklinikken sikkert vilde være vel tjent med.

Jakob Jensen havde i adskillige Aar forhandlet med Hr. N. Joh. Laursen og faaet adskillige Tilbud fra ham, som Hr. Laursen ikke senere havde kunnet huske, og derfor gik Taleren aldrig mere paa Akkord med Hr. Laursen. Det var aldeles ikke givet, at der udelukkende skulde ansættes Kvinder ved Tandklinikken; men man havde nogen Erfaring for, at det gik ikke saa godt med mandlige Tandlæger. Maaske vilde det gaa bedre i næste Omgang. Naar det var Børn, der skulde behandles, maatte Kvinder sikkert have Fortrinnet. Det var noget andet, naar der skulde undervises, men ogsaa paa det Omraade skulde Kvinder nok klare sig, naar det drejede sig om Børn ved en vis Aldersgrænse. Iøvrigt var det Udvalgets Anskuelse, at Posten kun vilde blive et Gennemgangsled for Block Jørgensen. Frk. Møller havde en udmærket Eksamen, og Taleren kendte hende som en udmærket Tandlæge.

Mariane Thomsen bemærkede, at Frk. Møller gjorde et udmærket Indtryk, og at man ved at tale med hende uvilkaarlig fik det Indtryk, at hun egnede sig godt til at have med Børn at gøre. Det var derfor med stor Beklagelse, at Taleren havde faaet Oplysning om hendes Mangel paa Dygtighed til Plombering, og da det var Plombering, det særlig gjaldt om ved Tandklinikken, kunde Taleren ikke give hende sin Stemme.

Jakob Jensen oplyste, at Hr. N. Joh. Laursens Tilbud i Udvalget havde gaaet ud paa, at Frk. Møller skulde komme med næste Gang, hvis Block Jørgensen fik Pladsen denne Gang.

Brammer vilde gerne vide, hvilken Undersøgelse Udvalget havde foretaget og med hvilken Assistance for at komme til det Resultat, at kvindelige Tandlæger var bedre egnede til Behandling af Børn end mandlige.

Christensen kunde efter de faldne Udtalelser forstaa, at Block Jørgensen var en saa fremragende Mand, at man kunde være nogenlunde sikker paa, at man ikke fik Lov at beholde ham. Da Frk. Møller havde Ord for at være en habil Tandlæge, var der derfor ingen Grund til at vrage hende for en udenbyes.

Formanden havde kendt Block Jørgensen fra Dreng og fulgt hans Udvikling gennem Tiden, saa han vidste, han var en ualmindelig Kraft. Selv om man ikke kom til at beholde ham længe, maatte man være glad ved for en Tid at faa en saadan Kraft knyttet til Klinikken. Det vilde være urimeligt ikke at vælge Block Jørgensen.

N. Joh. Laursen bemærkede, at det ikke skulde blive til et Dogme, at Pladsen kun vilde blive et Gennemgangsled for Block Jørgensen, da det jo var meget muligt, at denne kunde skabe sig en Praksis her i Byen og derfor blive her i længere Tid.

Brammer oplyste, at Block Jørgensen boede her i Byen.

Jakob Jensen meddelte, at Block Jørgensen havde boet en Tid i Vordingborg, men havde været saa heldig Maaneder i Forvejen at faa at vide, at Pladsen vilde blive ledig, og var saa flyttet hertil.

Frk. A. Møller valgtes.

Uddrag fra byrådsmødet den 31. januar 1918 - side 1

[Til første side](#)

[Klik her for at åbne den oprindelige kilde](#)

(J. Nr. 533-1917)

Indstilling angaaende Besættelse af Stillingen som Leder af Skoletandklinikken.

Jakob Jensen meddelte, at straks efter at Assistentpladsen var opslaaet ledig, fik Udvalget Opsigelse fra Frk. Hessellund, og hun ønskede at fratræde Pladsen hurtigst muligt.

Udvalget anbefalede Byraadet, at hun fik Lov at fratræde 1. Februar, og at Stillingen blev opslaaet ledig fra samme Tid, men da der intet Byraadsmøde blev, havde Udvalget efter Aftale med Borgmesteren ordnet Sagen, og der forelaa nu to Ansøgninger. Udvalget havde indstillet Bloch-Jørgensen som Nr. 1 og Frk. Langballe, Slagelse, som Nr. 2, og Taleren vilde altsaa anbefale Indstillingen.

N. Joh. Laursen havde været med til at foretage Indstillingen og vilde staa ved det. Men ved

Valget sidste Gang havde Taleren udtalt, at det muligvis kunde volde Vanskeligheder, og de var allerede kommen. Bloch-Jørgensen var nok en dygtig Mand, men den Maade, han kom ind i Pladsen paa, var ikke tiltalende.

Mariane Thomsen vilde ikke kritisere Skoleudvalgets Indstilling, men have Lov at udtrykke en dyb Beklagelse over den Maade, hvorpaa den tidligere Bestyrerinde var blevet behandlet af den nuværende Ansøger. Bloch-Jørgensen var Formand for Midtjyds Tand Jægeforening, og som saadan havde han lagt et meget stærkt Pres paa Frk. Hessellund, for at hun som Leder af Klinikken skulde forlange at faa en vis Bestemmelsesret med Hensyn til Ansættelsen af en Assistent, ja endogsaa sætte sin Stilling ind derpaa. Formanden for Tandlægeforeningen i København havde lagt et lignende Tryk paa Frk. Hessellund, og foranlediget derved indgav hun sin Ansøgning om Afsked som Leder. Dagen efter havde saa Bloch-Jørgensen søgt Stillingen. Taleren syntes ikke, der var Ord stærke nok til at fordømme en saadan Adfærd, og i hvert Fald kunde man sige, at Bloch-Jørgensen havde handlet meget unfair. For 14 Dage siden vilde Taleren gerne have stemt for Bloch-Jørgensen som Assistent, men kunde ikke efter dette stemme paa ham som Leder af Klinikken.

Jakob Jensen vilde hertil sige, at hvis der var noget utiltalende ved den Maade, hvorpaa Bloch-Jørgensen var kommet ind, saa laa det utiltalende ikke hos Skoleudvalget. Frk. Hessellund havde begaaet den taktiske Fejl kun at indstille 1, og hun vilde altsaa bestemme, hvem der skulde være Assistent uden Hensyn til Byraadet. Hvis Bloch-Jørgensen havde svigtet hende eller faaet hende til at handle dumt, maatte det blive en Sag mellem de to. Der var blevet taget meget Hensyn til Frk. Hessellund, men hun havde ikke taget Hensyn til Udvalget, og man havde aldrig kunnet faa noget at vide om Klinikken før i sidste Øjeblik. Arbejdet var heller ikke blevet fremmet, som det skulde, de var ikke færdig med 1. Omgang endnu, og der var kun 3 Maaneder tilbage, saa den næste Omgang maatte forceres alt for stærkt. Sidste Gang blev det næsten gjort til et Kabinetsspørgsmaal at faa Bloch-Jørgensen til Assistent, nu var det næsten et Kabinetsspørgsmaal at faa ham væk som Leder af Klinikken.

Bech havde sidste Gang stemt for Bloch-Jørgensen; men efter det, der nu var oplyst, kunde Taleren ikke stemme paa ham.

Christensen henstillede til Udvalget at tage Sagen tilbage og se at finde en, som man kunde enes om.

N. Joh. Laursen syntes, at alle havde forandret Standpunkt undtagen Formanden og Taleren selv. Hvad Arbejdet paa Kliniken angik, var det dog gaaet meget bedre end det første Aar. Udvalget havde ganske vist ikke kunnet faa de Indberetninger, det havde ønsket; det havde Bloch-Jørgensen nu lovet, men Taleren tvivlede om, hvorvidt de kom.

Jakob Jensen bemærkede, at Bloch-Jørgensen fuldstændig benægtede det, som Frk. Hessellund anklagede ham for, og der var lige saa megen Grund til at tro ham som hende. Taleren fandt derfor ikke Anledning til at tage Sagen tilbage. Der forelaa en klar og tydelig Indstilling, og Byraadet kunde jo enten vedtage eller forkaste den.

Brøndum kunde ikke billige Bloch-Jørgensens Optræden, hvis Fremstillingen var korrekt. Men da han var anbefalet som en meget dygtig Tandlæge, vilde Taleren af den Grund stemme paa ham.

Simonsen gjorde opmærksom paa, at Socialdemokraterne sidste Gang egentlig ønskede Frk. Møller som Assistent; men derfor behøvede man jo ikke at have noget imod Bloch-Jørgensen. Derimod havde Højres Repræsentanter foretaget en Kovending i Løbet af de 14 Dage. Sidste Gang havde det næsten været en Livsbetingelse for Kliniken at faa Bloch-Jørgensen til Assistent, og nu var han fuldstændig uværdig. Hvis Frk. Thomsens Fremstilling var rigtig, var det jo et mindre fint Træk af ham, men man kunde ikke forlange, at Byraadet straks skulde fælde Staven over ham uden at have hørt hans egen Fremstilling. Det kunde derfor være naturligt at faa Sagen udsat; men da man var lige ved 1. Februar, og Udvalgets Formand forlangte Sagen afgjort, vilde Taleren optage Højres 14 Dage gamle Forslag og stemme paa Bloch-Jørgensen som Leder af Tandklinikken.

Brammer havde under Mødet faaet den Oplysning, at man ikke fandt det rigtigt at give Bloch-Jørgensen Stillingen som Assistent, men man forudsaa, at Frk. Hessellund i en nær Fremtid vilde blive nødt til at trække sig tilbage paa Grund af Nervøsitet, og Bloch-Jørgensen altsaa blive Leder. Dette var nu sket; men hvordan det var gaaet til, forelaa der ikke noget positivt om fra begge Sider, og det kunde derfor ikke influere paa Byraadets Stilling. Var der fra Bloch-Jørgensens Side sket noget un fair, vilde Organisationen sikkert forbyde sine Medlemmer at arbejde paa Kliniken, og saa blev Bloch-Jørgensen nødt til at gaa. Men Taleren vilde anbefale at stemme for Udvalgets enstemmige Indstilling.

Jakob Jensen oplyste, at Bloch-Jørgensen overfor ham havde nægtet i mindste Maade at have paavirket Frk. Hessellund, og man kunde lige saa godt tro det ene som det andet. Hvis Bloch-Jørgensen havde forset sig, maatte hans Forening vel tvinge ham selv til at gaa

og ikke tvinge de andre bort. Taleren vilde anbefale at skride til Afstemning.

Christensen kunde tænke sig, at Bloch-Jørgensen ikke vilde trække sig tilbage, selv om Foreningen kendte ham skyldig i at have handlet unfair. Taleren vilde derfor atter anbefale Udvalget at tage Sagen tilbage til nærmere Undersøgelse.

Jakob Jensen ønskede ikke at følge Christensens Forslag. Der havde været gjort nok for at forhale og forhindre denne Tandkliniksag.

N. Joh. Laursen vilde hævde, at han i denne Sag altid havde stemt efter sin bedste Overbevisning.

Jakob Jensen fastholdt, at Højre havde forhalet Sagen.

Møller kunde ønske, at Jakob Jensen vilde udtale sig tydeligere, naar han talte om Højre. Taleren havde aldrig sagt et eneste Ord i denne Sag, og Højre i Byraadet havde slet ikke gjort noget heller. - Hvis Højre, som Simonsen sagde, havde gjort en Kovending, havde Socialdemokraterne gjort det samme.

Kjeld Sørensen vilde støtte Simonsens og Christensens Forslag om at faa Sagen udsat. Hvis Bloch-Jørgensen havde handlet saaledes, kunde man ikke være tjent med at faa ham som Leder af Kliniken. Her var Tale om Behandling af mange Hundrede Børn, og kunde en Mand være samvittighedsløs paa een Maade, kunde han ogsaa paa en anden.

Mousten indrømmede, at det kunde være rart at faa Sagen oplyst; men det kunde tage lang Tid, og saa stod man uden Leder af Tandklinikken. Hvis Bloch-Jørgensen havde baaret sig saaledes ad, var Byraadet sikkert enig om, at han ikke burde være Leder, og man var jo højst bundet til ham for tre Maaneder.

Marthin Petersen syntes, at man burde følge Udvalget, da dette jo ogsaa havde faaet Oplysninger i Sagen. Taleren vilde derfor henstille til Christensen at tage sit Forslag om Udsættelse tilbage.

Simonsen var blevet misforstaaet noget. Han havde fundet det ønskeligt at faa Sagen udsat for at høre begge Parter, men havde tilføjet, at som Stillingen var, og efter Skoleudvalgets Standpunkt kunde han ikke være med til at kræve Sagen udsat. Efter Jakob Jensens Udtalelse om, at Bloch-Jørgensen overfor ham kategorisk havde nægtet alt, var der endnu mindre Grund til Udsættelse. Frk. Hessellund var stærkt nervøs, og det havde muligvis paavirket hendes Fremstilling af Sagen.

N. Joh. Laursen vilde sige, at hvis Bloch-Jørgensen havde udtalt sig saa kategorisk, tjente det ham ikke til Ære, for saa uskyldig var han nu heller ikke. Taleren mente dog ikke, at Skoleudvalget i denne Sag havde kunnet gøre andet, hvorfor han vilde staa ved Indstillingen; men han frygtede for, at Tandklinikken vilde komme ind paa noget vanskelige Baner.

Mariane Thomsen tvivlede ikke om Bloch-Jørgensens Dygtighed. Frk. Hessellund var sikkert alt andet end nervøs, men det var ikke underligt, om hun var blevet pinligt berørt. Jakob Jensen sagde, at det allerede for 14 Dage siden havde været paa Tale, at Frk. Hessellund paa Grund af Nervøsitet ikke kunde lede Klinikken videre, og at det saa var aftalt, at Bloch-Jørgensen kunde træde til. (Protest fra Jakob Jensen). Men i hvert Fald syntes Taleren, at enhver Tandlæge kunde søge Stillingen netop med Undtagelse af Bloch-Jørgensen og den anden Foreningsformand i København.

Jakob Jensen vilde anbefale Frk. Thomsen at holde sig mere til de rette Linier og ikke lægge ham Udtalelser i Munden, som han ikke havde brugt. Taleren havde aldrig talt med Bloch-Jørgensen, før han søgte Pladsen, men blot sagt til sin Sidemand, at denne Situation kunde maaske komme til at foreligge! Forresten mente Taleren, at Frk. Hessellund havde vist meget stærke Tegn paa Nervøsitet.

Formanden udtalte, at det gjorde ham ondt, at der var rettet en saadan Sigtelse mod denne Mand; men man kunde jo ikke dømme ham paa en ensidig Udtalelse fra Frk. Hessellund.

Bech foreslog at udsætte Sagen.

Forslaget forkastedes.

Derefter valgtes Bloch-Jørgensen til Leder af Tandklinikken.